

RADIO-TELEVIZIJA LJUBLJANA

TELEVIZIJSKI PROGRAM
ZA JESENSKO-ZIMSKO SEZONO 1965/66

T E L E V I Z I J S K I P R O G R A M Z A
J E S E N S K O - Z I M S K O S E Z O N O 1965/66

U V O D

Predlog televizijskega programa za novo jesensko-zimsko sezono ima nekaj značilnosti, ki se razlikujejo od programiranja v preteklem letu. Predvsem gre za to, da so se kot sad lastnih izkušenj in razprav družbenopolitičnih organizacij o TV (SZDL, Zvezna in Republiška skupščina) jasneje oblikovala stališča o vlogi in mestu slovenske televizije. S tem v zvezi so dane tudi okvirne smernice za njen nadaljnji razvoj. Delno se je okrepila tudi njena tehnično-materialna osnova, razširil se je krog TV gledalcev, predvsem pa se je ob skupnem jugoslovanskem programu v zadnjem letu hitreje razvijal samostojen program ljubljanskega TV studia. Vse to nedvomno vpliva na jasnejšo opredelitev programskih vidikov; te bo sicer treba širše razviti v perspektivnem planu razvoja TV programa, delno pa že uresničevati v novi sezoni kot v enem izmed obdobja za uveljavljanje dolgoročne programske orientacije.

Medtem ko je bilo v preteklih sezonah programiranje precej odvisno od kompromisov v oblikovanju programske sheme (to je skupnega okvira za program in delež treh jugoslovanskih TV studiov), zahtevajo nove razmere večjo programsko samostojnost našega studia in usmeritev k osnovnim vprašanjem: vsebini in strukturi programa.

Že bežna ocena programske bilance v pretekli sezoni kaže, da ima program TV studia Ljubljana pečat medsebojnih kompromisov, predvsem pa je programska shema preveč vplivala tudi na njegovo vsebino. Na eni strani je shema omejevala doslednejše razvijanje republiškega programa in njegove

fiziognomije, po drugi pa so bile oddaje TV studia Ljubljana, programirane v skupno mrežo, iz istih razlogov, ki jim je treba dodati še jezikovne omejitve, programske blede in necelovite.

Trenuten izhod iz takega precepa in krize ni zgolj korenito prilagajanje celotne programske sheme našim osnovnim programskim smotrom, marveč za zdaj pogumnejše izkoriščanje preostalih možnosti, ki jih nudi tudi sedanja programska shema. Točneje: rešitve za izpolnitev novih programskih zahtev zato ne poskušamo iskati v mehanizmu sheme, temveč v njenem prilagajanju raznovrstnejšim in zahtevnejšim programskim konceptom in prizadevanjem. To bo sicer zahtevalo mnogo več lastnega programa, večje pokrivanje oddaj ostalih studiov (to pa bo, ko bo deloval novi UHF oddajnik na Krvavcu za gledalce razširitev in poživitev TV programa) in tudi druge oblike medsebojnega sodelovanja ter izmenjavo programa. Nedvomno bo tako povečanje slovenskega programa, ki mu za zdaj še ne moremo določiti realnih okvirov, korak naprej za izboljšanje njegove notranje strukture, vsebine in pestrosti ter nadaljnje približanje slovenskemu gledalcu.

Koliko bo mogoče uresničiti tako orientacijo že v tej sezoni, še ne moremo reči, saj so za to potrebne temeljitejšje analize o zmogljivostih in možnostih naše TV. Zato predlog novega programa še ne upošteva vseh objektivnih možnosti, pač pa je za zdaj najustreznejša programska podlaga za tak program, kakršnega bi bilo treba uresničevati glede na splošne zahteve in potrebe, ob tem pa predvsem upoštevati znana priporočila in sklepe o razvijanju slovenske televizije in njenega programa.

Družbenopolitična izhodišča za novo programsko sezono te-

meljijo na dejstvu, da se je slovenska televizija kot sestavni del jugoslovanske televizije že uveljavila kot najbolj učinkovit in množičen družbeni medij, ki zadovoljuje osnovne potrebe gledalca na področju javnega obveščanja, splošnega izobraževanja, posredovanja kulturno-umetniških ustvarjalnosti in kot nova oblika rekreacije oz. zabave delovnega človeka.

Pri obveščanju gredo prizadevanja v novi sezoni izraziteje za tem, da daje televizija gledalcu osnovno in popolno družbeno informacijo in ga kot najbolj sugestivno sredstvo javnega obveščanja povezuje z osnovnimi družbenimi procesi doma in v svetu. Glede na to je poudarek predvsem na vsebinskem informiranju in na razvijanju tistih novinarskih informativno-političnih oblik, ki bodo televizijo izraziteje uveljavljale kot javno tribuno; v nji sodelujeta proizvajalec in upravljalec z vprašanji in stališči, reševanje družbenih vprašanj pa se razvija s pomočjo neposrednega obveščanja in sodelovanja v javni razpravi, s tem da se uveljavljajo najbolj napredna in najbolj demokratična stališča.

Sklepi VIII. kongresa ZKJ in V. kongresa ZKS nalagajo s tem v zvezi televiziji dolžnost, da se približa osnovnemu družbenemu dogajanju, to je delovni organizaciji in občini, proizvajalcu in upravljalcu, razvijanju njune materialne baze ter krepitvi samoupravnih odnosov. Kako najdoslednejše izpeljati tako usmeritev v programu, je seveda vprašanje podrobnejšega delovnega načrta, tega pa v tem uvodu ni mogoče razviti. Ne glede na to sta osnovna vsebinska ideja in okvirni program za nadaljnje delo: krepitev samoupravnih in humanih odnosov v naši družbi, razvijanje našega gospodarskega sistema, delitev po delu,

pozornost za narodnostna vprašanja in za odnose tako v naši republiki kot v sosednjih državah. Razumljivo je, da dosledna usmeritev na naš notranji družbeni razvoj in probleme ne pomeni zapiranja pred dogajanjem in procesi v svetu. TV program naj bi gledalcu čimbolj omogočal spremljanje mednarodnega razvoja, mu odpiral okno v svet in ga povezoval z demokratičnimi in naprednimi smermi v mednarodnem življenju.

Kulturnopolitična problematika, sestavni del tega dela programa, bo imela v novi sezoni še večji poudarek. Če naj se televizija na tem področju bolj v celoti uveljavlja, potem ne sme nuditi gledalcu samo ozke informacije iz kulturnega življenja in dogodkov, prav tako pa tudi ne samo vrhunske razprave o nekaterih umetniških in duhovnih dosežkih. TV program bo na tem področju poskušal obravnavati kulturno problematiko tudi z vidikov širše kulturne potrošnje ter približevati kulturne in duhovne stvaritve delovnemu človeku in ga aktivno vključevati v naše kulturno življenje. Prav zato bo moral jasneje izražati napredna prizadevanja za razvijanje demokratičnih in humanih odnosov v naši kulturi in njenih inštitucijah, s tem pa prebijati vsakršne oblike zaprtosti, malomeščanske stihije ali konservativnega dogmatizma. Poseben poudarek je v programu, nadalje na estetski vzgoji, tolmačenju in približevanju kulturnih in duhovnih vrednot, tako iz naše in svetovne kulturne dediščine kakor tudi sodobnega ustvarjanja. Obravnavanje idejnih problemov naše umetniške ustvarjalnosti naj bi se naslanjalo na utemeljeno umetniško kritiko in teorijo ter na vse tiste ideje, ki krepijo človeško in napredno v naši kulturi ter zavračajo odvajanje kulture od našega družbenega razvoja.

Poudarek na bolj izoblikovanih idejnoestetskih kriterijih pri izboru del iz domače in tuje umetniške ustvarjalnosti daje televizijskemu umetniskemu programu, zlasti pa novemu igranemu repertoarju, zahtevnejše osnove. Umetniški program na TV se lahko afirmira in uspešno uresničuje svojo funkcijo predvsem v dve smeri: s posredovanjem najboljših stvaritev našega kulturnega-umetniškega programskega zaledja in z lastno programsko dejavnostjo, tako glede izbora repertoarja kot njegove uresničitve.

Naloga umetniskega repertoarja v novi sezoni bo torej predvsem v uprizarjanju del, domačih in tujih, iz klasičnega in modernega dramskega in glasbenega ustvarjanja. V odnosu do gledalca naj ne bi šlo samo za formalno popularizacijo teh del, zgolj za seznanjanje oz. približevanje ter razumevanje, marveč tudi za to, da v gledalcu razvijajo določeno idejnoestetsko opredelitev, vzbujajo čustvena in miselna gibanja, občutek vznemirljivosti časa in prostora, odpirajo vprašanja ter bogatijo njegovo zavest in težnje. Razumljivo je, da tako nalogo lahko opravljajo samo dobra in prepričljiva dela.

Za izobraževalni program v novi sezoni je značilno, da se naslanja na priporočila resolucije republiškega prosvetno-kulturnega zbora o izobraževanju odraslih. Poudarek je sicer bolj na splošnem izobraževanju in na družbenem usposabljanju proizvajalca in upravljalca, to pa seveda ne izključuje, da se televizija tesneje ne poveže z vsemi institucijami, ki uresničujejo program izobraževanja našega delovnega človeka. Zato bo verjetno tudi v novi sezoni poglobitno vprašanje, kako čimbolje izkoristiti dosedanje programe in načrte, jih prilagoditi televizijskim možnostim in jih poljudno, zanimivo in ilustra-

tivno podajati gledalcem.

Zabavni program naj bi doživel v novi sezoni temeljitejše vsebinske spremembe. Gre predvsem za to, da zabavno glasbo, v kateri je dostikrat v kičasti obliki prevladovala popevka, dopolnijo zabavni teksti s humoristično in satirično poanto. Motivi iz našega življenja, dela in odnosov, slabosti in napake naj bi bili sna za take vrste oddaj, ki naj bi se jim gledalec zdravo nasmejal, in naj bi izpodrinile dostikrat lažno, zlakirano in kičasto zabavo. To seveda ne pomeni, da bi se morali odreči razvijanju domače zabavne glasbe in TV popevke. Treba ji bo dati le pravo mesto in obseg ter vzpodbujati kvalitetna dela tako v pogledu njihove glasbene vrednosti kot teksta, aranžmaja in interpretacije.

Vprašanje zase je posebna zabavna oddaja za mladino, ki naj bi bila bodisi v republiškem ali v skupnem TV programu, odvisno pač od njenega programskega koncepta. Če izločimo iz sedanjega mladinskega kluba problemsko gradivo, ostane podlaga, na kateri je doslej počival mladinski TV klub, še bolj blede in neizdelana. Rekreativna za mladino in skrb za njeno zabavo ima vsekakor svoje posebnosti in oblike, ki jih je treba temeljiteje proučiti in prilagoditi TV mediju. Seveda ne gre samo za popevko ali ples in za to, da združuje rekreativna vse dejavnosti, ki razvredijo mladega človeka od knjige do najrazličnejših hobijev in športa. Vse to bi seveda morala nova oddaja zajeti; v kakšnem obsegu in obliki, na koga naj bi se naslanjala kot izvajalca, ali naj bi bil to program za mlade, ki ga ustvarjajo mladi, ali pa program za mlade, ki ga izvajajo profesionalni izvajalci - to so vprašanja za širšo razpravo o programskem konceptu za tako zabavno od-

dajo, namenjeno mladini.

Program za otroke bo tudi v novi sezoni upošteval skrb za razvijanje čustvenega sveta otroka, fantazije, spoznavanje sveta ter osnovnih človeških in življenskih resnic. Posebno pereče je seveda vprašanje jezika, saj otroški program ostalih studiov poslušajo naši predšolski otroci v srbohrvaškem jeziku, zaradi tega bi morali več razmišljati o tem, kako najti-ustreznejše razmere ter hitreje razvijati slovenske oddaje, v katerih dobi otrok tudi podlago za spoznavanje materinega jezika.

Oddaje za šolske otroke bodo imele poudarek na sodobnosti oziroma življenju, v katerem otroci doraščajo in spoznava-jo zakone narave, tehnike in družbe. Take oddaje bodo težile tudi za tem, da otroku vcepljajo smisel za delo in ustvarjalnost, zato bodo razvijale tesnejše stike s šolo in z otroškimi organizacijami.

Seveda pa v takih oddajah ni mogoče prezreti njihovega zabavnega pomena: to se bo izražalo v skrbi za razvijanje lutkovnega programa, risanko, petje in glasbeno in likovno dejavnost otrok.

Šolske ure bodo v prihodnji sezoni še nadalje samo zaro-dek vključevanja televizije v učne programe. Skrb za razvijanje konceptov teh oddaj in za krepitev vloge televizije v šoli je seveda predvsem stvar pedagoških delavcev in šolskih organov. Vendar za zdaj še ne moremo govoriti o tem, da bi bila šolska televizija deležna sistematične pozornosti in pomoči, ki bi zagotovila kaj več kot delno dopolnjevanje šolskega programa na nekaterih predmetnih področjih. Vsekakor bi bilo potrebno na osnovi pri-

poročil Republiške skupščine posvetiti več pozornosti razvoju šolske televizije.

Filmski repertoar na naši televiziji je bil doslej dokaj neurejen in so zanj značilne določeno idejno-programske slabosti. Kolikor bo mogoče uresničiti že v novi sezoni nove programske koncepte, se bo ta del televizijskega programa tesneje povezoval z idejnimi in estetskimi izhodišči, izraženimi v drugih programskih žanrih. V izboru celovečernega filma naj bi bil zato večji poudarek na njegovi idejni in umetniški vrednosti, širšem mednarodnem značaju, novost pa bo vsekakor stalno programiranje dokumentarnega filma in posebnih oddaj za filmsko vzgojo in informacijo.

Če ponovimo osnovne programske zamisli za novo jesensko-zimsko sezono, lahko ugotovimo, da prevladujejo težnje in mačrti za bogatejši in pestrejši program, za idejno in estetsko bolj opredeljen, za živo in aktualno informacijo, večanje slovenskega deleža v celotnem programu in s tem v zvezi predvsem spreminjanje notranje strukture tega slovenskega deleža. Orientacija na krepitev slovenske televizije in tako imenovano slovenizacijo programa pa seveda ne pomeni zapiranje pred programi drugih jugoslovanskih studiov in pred mednarodno televizijsko produkcijo oz. sodelovanjem. Dosedanje togo programiranje s pomočjo TV preklopov bomo poskušali postopoma nadomeščati, kolikor nam bodo to dopuščale naše tehnične zmogljivosti, s prožnejšo izmenjavo oddaj oz. gradiva za posamezne oddaje.

Novi UHF pretvornik na Krvavcu oz. program, ki ga bo le-ta prenašal, bo v prihodnje vsekakor ne samo programska obogatitev za naše gledalce, temveč bo vzpodbujal

tudi boljše programiranje in sprejemanje tistih oddaj iz skupne jugoslovanske mreže, ki jih bomo zaradi razvijanja lastnega programa morali pokrivati. Možnost, da prenašamo II. italijanski TV program prek tega oddajnika, pa bo tudi omogočala neposrednejše soočenje jugoslovanskega programa s sosednim in s tem izzivalo prizadevanja za večjo programsko kakovost.

Pregled osnovnih pokazateljev iz predloga za novo jesensko-zimsko shemo kaže nekaj zanimivih dejstev:

1. Večja oslonitev na naše programske zaledje, in s tem v zvezi tesnejše sodelovanje s slovenskimi umetniškimi institucijami.
2. Poudarek na živem človeku, njegovih problemih in odnosih, stvarnem življenju in s tem v zvezi nadaljnje razvijanje TV kot javnega instrumenta v službi družbenega razvoja, humanizacije odnosov, vzgoje izobraževanja in razvijanja svetlih tradicij naše preteklosti, odpiranja navzven itd.
3. Določeno povečanje programa, predvsem slovenskega dela (3 ure in 15 minut dnevno), tako da bo sestavljal 60 % celotnega TV programa, vidnega na slovenskem področju.
4. Določene spremembe v strukturi programa, in sicer take, ki pomenijo predvsem okrepitev izobraževalnega in igranega programa.
5. V aktualno informativno-političnih oddajah povečanje problemskih aktualnih oddaj, ki pomenijo predvsem razvijanje lastnega televizijskega dokumentarca.
6. Večja usmeritev na kulturne filme, bodisi kot kulturne dokumentarce ali kulturne oddaje o naši pretekli ali sodobni kulturni ustvarjalnosti.

iz minule sezone,

b) vpeljali nekatere nove oddaje.

A. Oddaje, ki jih nadaljujemo v jesenski shemi:

TV obzornik - osrednja lokalna informativna oddaja, dvakrat na dan. Aktualni sta variantni rešitvi: Prvi obzornik ob 18.25 do 19.45 in drugi ob koncu programa; ali prvi obzornik kot nadaljevanje TV dnevnika ob 20.15 (oz. 19.45) in drugi ob koncu večernega programa.

V razpravi je tudi predlog, da bi v vseh studiih drugo lokalno informativno oddajo uvrstili takoj za glavno večerno oddajo in bi tako šele nanjo vezali posamezne lokalne oddaje, namenjene ožjemu krogu gledalcev oz. bi v tem času imeli različne športne prenose.

Naš teleobjektiv - Našo zunanje politično oddajo iz pretek-le sezone bi nadaljevali z izpopolnjenim konceptom, poskušali pa bi jo obogatiti razen komentarjev tudi z nekaterimi drugimi televizijskimi oblikami.

TV akcija - tudi to popularno oddajo uvrščamo v jesensko-zimski program. Dopolnili jo bomo le z občasno oddajo z delovnim naslovom "črna tabla", na katero bomo zapisovali nerešena vprašanja in neodpravljane slabosti ter pomanjkljivosti toliko časa, dokler ne bomo ugotovili, da smo s svojim prispevkom dosegli svoj namen.

Kalejdoskop - Dosedanja iskanja bomo usmerili tudi v našo bližnjo preteklost, predvsem v spoznavanje naše ljudske revolucije, tako da bi nam ta oddaja zbirala gradivo za bodoči "slovenski sprehod skozi čas".

S kamero po svetu - Četrty četrtek, Po Jugoslaviji, TV tribuna - tudi to so oddaje, ki jih nadaljujemo v jesensko-

zimski shemi.

B. Nove oddaje:

"Pisma občanov" - "Pisma gledalcev" (delovni naslovi) - s tovrstno oddajo želimo izpolniti v uvodu ugotovljeno vrzel, da je v našem programu vse premalo občutiti vsakodnevna hotenja, uspehe in težave občana, proizvajalca - samoupravljalca in občana potrošnika. Lastnost medija nam omogoča, da v številnih primerih pisma občanov in v njih izrečene predloge in pripombe vizualno registramo, hkrati pa tudi zagotovimo najbolj neposreden odgovor na njihova pisma.

Tiskovna konferenca - Najaktualnejše teme bi postavljali na dnevni red televizijskih tiskovnih konferenc, kjer bi ne samo novinarji naše hiše, temveč za ustrezno področje kvalificirani sodelavci drugih hiš zastavljali vprašanja najbolj pristojnim strokovnjakom in predstavnikom, za določeno vprašanje, najbolj pristojnih družbenih organov.

Mladinski tednik (delovni naslov) - S to oddajo bi prav tako ugodili številnim pripombam, predvsem mladih gledalcev, da so vprašanja iz življenja mlade generacije v našem aktualno-informativnem programu zapostavljena. Oddajo bi izpolnili s filmskimi informacijami iz življenja kolektivov mladih, hkrati pa postavljali na dnevni red razprave o tistih družbenih vprašanjih, ki še prav posebej posegajo v življenje mladih. Tako bi tudi v resnejši obliki obravnavali tista vprašanja, ki smo jih večkrat neuspešno, poskušali postavljati v mladinskem TV klubu.

Tako kot v preteklih sezonah, bomo posvetili vso pozornost telesnovzgojnim problemom, športnim oddajam in pre-

nosom športnih dogodkov z željo, da bi imeli večji delež v športnem programu jugoslovanske televizije, da bi predvsem spremljali vse športne panoge v razumnejšem razmerju in bi se vključili v športno vzgojo mladega človeka.

II. PROGRAM KULTURNIH ODDAJ

Pri oblikovanju programa kulturnih oddaj naj bi bil osnovni imperativ zahteva, da so te oddaje ^{od}sev kulturnega stanja v naši stvarnosti. To pa ne pomeni, da so le podoba v zrcalu, temveč da imajo svojo lastno in samostojno življenje, da so tudi same po sebi kulturno dejanje, vrednota, ki se aktivno vključuje v kulturno življenje in splošni razvoj naše kulture.

Če hoče program kulturnih oddaj uresničevati te osnovne naloge, pa se mora še bolj kot doslej angažirati v naslednjih smereh:

- Bolj živo posegati v javno razpravo o osnovnih vprašanjih kulturne politike v najširšem pomenu te besede, to je od ustvarjanja pogojev za razmah kulturnega življenja v celoti, oblikovanja samoupravnih odnosov pri ustvarjanju posameznih kulturnih vrednot v najrazličnejših institucijah do izredno pomembnega in, lahko rečemo, v našem programu zapostavljenega vprašanja (potrošnje) ustvarjenih kulturnih dobrin.
- Razvijati oceno in razpravo o dosežkih na posameznih področjih kulturnega življenja ter z vključitvijo najbolj poklicanih družbenopolitičnih in predvsem kulturnih delavcev zagotoviti kvalitetno raven tega televizijskega deleža v oceni kulturnega ustvarjanja.
- Prikazovati poleg tega, kar daje sicer celotni televizijski program, dosežke v kulturnem in umetniškem ustvarjanju.

Kulturne oddaje, za katere se odločimo na temelju omenjenih izhodišč, pa naj bi čimbolj uresničile tudi naslednje zahteve: komunikativnost oddaje, pedagoško izobraževalni namen, maksimalno angažiranost ter možnost relaksacije in kulturnega užitka.

Komunikativnost je zahteva, ki jo od vseh množičnih komunikacijskih sredstev televizija lahko najuspesneje uresničuje. Konkretno za kulturne oddaje: na TV ekranu se srečujejo kulturni delavci in tako rekoč neposredno kumunicirajo tako med seboj kakor z najširšim krogom gledalcev. Družbeni delavci s tega področja prihajajo najbolj dosegljivo skoraj v vsako hišo, postajajo zdaj znani in domači prav povsod. Njihove izjave dobijo v tej neposredni obliki čisto drugačno in predvsem večjo moč. Nadvse pomembna je tudi druga oblika kumuniciranja, da tako rečemo, v obratni smeri. Kumunikacija množice "kulturnih potrošnikov" z ustvarjalci in med seboj.

Pri izbiri področij, ki jim posvečamo posebne oddaje, ugotavljamo, posebno vrednost likovnih umetnih in poezije izvajane v televizijski obliki. Razumevanje likovne umetnine, ki mora biti bistvo vsake pomembne umetnine, je preprostemu človeku pogosto težko dostopna in zahteva za marsikoga izreden miselni napor. Na televiziji poskušamo s predstavo likovne umetnine to idejo izluščiti in jo podajati gledalcu čimbolj neposredno, da bodo tako vrednote naše kulturne dediščine dostopne čim širšemu krogu ljudi, bolj kot doslej, ko jih najdemo samo po galerijah, muzejih in zasebnih zbirkah. Ker gre v glavnem za filmsko obdelavo, pa s tem ustvarjamo dragoceno gradivo za predstavljanje naših kulturnih vrednot televizijskim gledalcem v tujini. Še samo besedo o liriki v našem programu: lirika se v pogledu

kumunikativnosti s televizijo vrača k svojemu bistvu. Tako kot letos, bomo tudi v oddajah v prihodnji sezoni vztrajali v neločljivosti besede in izvajalca - recitatorja.

Z uresničenjem taksnega koncepta bomo poskušali čimbolj uresničevati tudi pedagoški namen raznovrstnega kulturnega programa. Te oddaje naj bi tudi vzgajale okus, predvsem tistega gledalca, ki je doslej redkeje prišel v stik s kulturnimi manifestacijami in kulturnimi vrednotami, hkrati pa ga skušamo razgibati v "aktivnega kulturnega potrošnika", da bo začel sam segati po kulturnih dobrinah, tudi po tistih, ki jih ne srečuje na svojih vsakdanjih poteh.

V skladu z omenjenimi nameni predvidevamo v jesensko-zimskem programu naslednje oddaje tega področja:

1. Kulturna panorama - tedenska oddaja ob istem času kot doslej. Pogosto gledalci poudarjajo eskuzivnost, nepopularnost te oddaje. V tem je predej resnice, zato smo jo tudi uvrstili v pozen večerni čas, saj je najustreznejši za selekcijo gledalcev; gre za obliko oddaje, v kateri bodo nastopali najuglednejši predstavniki družbenega življenja, da bi obravnavali aktualne dogodke v posameznih kulturnih in umetniških panogah ali pa osrednja vprašanja kulturnega življenja pri nas. Poleg tega pa bi enkrat mesečno to oddajo tudi časovno razširili na eno uro, v njej pa bi poskušali zagotoviti predvsem zahtevo, da bi se v njej srečala oblikovalec kulturne politike, umetnik ustvarjalec in "potrošnik" kulturnih dobrin, ki pa je hkrati vse bolj, predvsem na območju komune, tudi soudeležen pri oblikovanju kulturnega življenja.

2. Polurne kulturne oddaje ob petkih zvečer - tako kot doslej bo vsak drugi petek v večernem času kulturna oddaja,

v nji bomo enkrat mesečno predvsem s filmi, proizvedenimi pri nas, prikazovali kulturne dosežke in probleme naše sedanosti ter preteklosti; z nekaj filmanimi oddajami o slovenskem jeziku pa se bomo, razen tečaja slovenskega jezika, ki ga pripravljamo v okviru izobraževalnih oddaj, vključili v vsesplošna prizadevanja za čisto in lepo pogovorno slovenščino.

3. Peščena ura - v istem roku bo enkrat na mesec oddaja s tem naslovom, ki bo po svojem konceptu podobna oddaji v lanskem poletju z naslovom "Pogled nazaj". Že sam naslov pove, da se bomo v teh oddajah vračali v našo kulturno preteklost.

4. Lirika - prav gotovo poslušajo gledalci na slovenskem jezikovnem področju poezijo v svojem jeziku, zato predlagamo lokalno oddajo lirike, v kateri pa bi razen domače poezije podajali tudi poezije drugih jugoslovanskih narodov in drugih dežel v slovenskem jeziku. To hkrati pomeni naj ne bi sprejemali oddaj lirike drugih studiov.

III. IZOBRAŽEVALNI PROGRAM

V minuli jesensko-zimski sezoni je imela približno 1/3 vseh oddaj našega studia izobraževalni tečaj. V okviru celotnega programa pa smo imeli na programu nekatere oddaje, ki jim bi lahko rekli izobraževalne v drugem pomenu te besede. Poglejmo si njihove naslove:

Jezikovni tečaji rusčine in angleščine, kuharski nasveti, Halo-tukaj Veselovi in aktualna vprašanja modernega gospodarstva. Jezikovne oddaje so predvsem namenjene željam in potrebam tistega kroga gledalcev, ki v sodobnem življenju in modernem gospodarstvu ne morejo več brez pozna-

vanja jezikov dežel in ljudi, s katerimi se srečujejo v svojem vsakdanjem življenju in strokovnem delu. Z oddajo "Halo-tukaj Veselovi" smo hoteli svetovati našim gledalcem pri reševanju njihovih vsakdanjih drobnih skrbi in hotenj za dvig življenske in kulturne ravni. Z zadnjo oddajo, pri kateri smo predvsem pogrešali sistematičnosti, pa smo hoteli opozoriti in informirati proizvajalce s sodobnimi dosežki znanosti in s sodobnimi metodami v reševanju perečih problemov modernega gospodarstva.

Dejanske potrebe, ki jih na eni strani lahko razberemo iz vseh razprav o problemih izobraževanja pri nas in tudi iz pisem gledalcev, pa narekujejo še večjo pomoč televizijè pri praktičnem in konkretnem izobraževanju. Zato bodo taki napor v novi sezoni usmerjeni v to, da bi poiskali čim ugodnejše rešitve za kvalitativni in kvantitativni razvoj naše izobraževalne televizije.

Te naše težnje so tudi povsem v skladu s priporočilom o nalogah na področju izobraževanja odraslih, ki jih je pred letom dni sprejel in razposlal vsem prizadetim organizacijam prosvetni kulturni zbor Skupščine SR Slovenije. Omenjeno priporočilo daje v ospredje predvsem dve obveznosti v izobraževanju naših delovnih ljudi:

1. Nujnost po dopolnjevanju znanja, ki si ga v preteklosti določene kategorije ljudi iz objektivnih razlogov niso pridobile, njih delovne in samoupravne naloge pa zahtevajo širšo splošno in strokovno izobrazbo.
2. Nujno je, da dopolnjujemo znanje v vseh obdobjih človekove aktivnosti; to omogoča, da ljudje vseh poklicev lahko sledijo hitri družbeni preobrazbi ter razvoju znanosti in tehnike in tako izsledke lahko prenašajo na

svoje vsakdanje delo. V tej zvezi je nadvse pomembno vprašanje, kako vključevati televizijo v celoten mehanizem izobraževanja odraslih, da bi v njem našla na temelju svojih specifičnosti ustrezno mesto in bi ga kot takega cenile vse izobraževalne institucije; hkrati bi te izobraževalne institucije, seveda s potrebno materialno in finančno podporo, uporabile ta medij za učinkovitejše uresničevanje svojih obveznosti na tem področju.

Če upoštevamo vsa omenjena programska izhodišča, bi izobraževalni program tekel v obeh smereh:

- a) Izobraževanje najširšega kroga gledalcev,
- b) Izobraževanje proizvajalcev - upravljalcev

Oddaje iz prve skupine so splošno izobraževalnega pomena, zajemajo širok krog področij, predvsem pa prizadevanja za dvig življenjske in kulturne ravni in ustvarjanje čim boljših pogojev za vsakdanje življenje doma in na delovnem mestu.

Oddaje iz druge skupine bi bile predvsem namenjene ekonomsko-družbenemu in tehničnemu izobraževanju proizvajalcev.

Malo za vsakoga - nekaj za vse (enkrat na tri tedne) oddaja praktičnih nasvetov, ki naj razvija znanje in prispeva k dvigu kulturne ravni gledalca v njegovem domu in njegovem vsakdanjem delovnem okolju.

Vsakdanje zgodbe - cikel dramaletov z obravnavo vsakdanjih problemov družine.

Kuharski nasveti - cikel desetih oddaj, v katerih bi sistematično obdelali delo v sodobni kuhinji in osnove sodobne kulinarike.

Človek in proizvodnja - (enkrat na tri tedne) z naslednjimi podtemami: osnove ekonomsko družbene izobrazbe proizvajalcev in upravljalcev, skrb za človeka in njegovo rekreacijo, aplikativne novosti iz institutov, srečanja z domačimi znanstveniki in strokovnjaki, predvsem s štališča, kako je moč izsledke njihovega dela praktično uveljaviti.

Serijski poljudnoznanstveni film (enkrat tedensko)

V sezoni naj bi se zvrstile serije poljudnoznanstvenih filmov z željo, da bi iz dostopnega gradiva tujih produkcij sistematično obdelali posamezna področja.

Jezikovni tečaji

tečaj ruščine

tečaj slovenščine.

Oba tečaja 2 x na teden kot doslej.

Tečaj slovenščine.

Dokončno sprejeta shema bo določila, kako pogosto bodo te oddaje in ali jih bomo začeli že v začetku jesensko-zimske sheme. Pri odločanju o programiranju tečaja slovenščine (za Slovence) nas je vodilo dejstvo, da je pogovorni slovenski jezik, jezik ki ga govorimo na javnih zborih in nastopih, v nekakšni krizi.

Pri pripravljanju jezikovnih tečajev slovenščine bi poskušali čimbolj izkoristiti izrazne možnosti televizije tako, da bi n.pr. med drugim s tonskim filmom čimbolj verodostojno pokazali jezik, kakršnega govorimo in kakršnega je registrirala tonska kamera in bi take razgovore primerjali s posnetki s pravo in lepo slovenščino.

IV. DRAMSKI REPERTOAR

Za jesensko-zimsko shemo smo predvideli naslednjo mesečno razvrstitev igranega deleža v TV sporedu: TV igra, prenos, lutke in serijalka. Vprašanje zase je zavoljo svoje specifične TV film.

Tudi za naprej bodo veljala programska načela, ki smo jih načrtali že v minulih sezonah, zato naj tu povzamemo le nekaj temeljnih potez:

- podpiranje domačih, po možnosti izvirnih besedil, ki ustrezno "teman trenutka" - prinašajo tudi določene literarne in scenske vrednosti; predstavljanje tujih tekstov, ki pa morajo našemu človeku kaj povedati; razumno razmerje med klasiko in sodobnostjo; razumno razmerje med zahtevnejšimi in lahkotnejšimi besedili. Vsi ti kriteriji naj se križajo v kvintenci: napredna orientacija in dela, ki žlahtnijo človekovo zavest in ki ga etično, kulturno in estetsko bogatijo in vedrijo.

Tem načelnim izhodiščem v dodatek se nekaj intencij, ki jih terja praksa; pokazalo se je namreč, da bi toga, končna, po gledališkem vzorcu nespremenljiva repertoarna podoba ne mogla obveljati. Zato je okvirni načrt gibčno zastavljen, vsebuje več del, zaključeno podobo pa dobi šele pred posameznimi tromesečji. Po vseh dosedanjih izkušnjah se je namreč utrdilo mnenje, da je v startnem načrtu potrebno in prav nekatera besedila zamenjati z novim, boljšim zlasti še domačim tekstom. Te spremembe so seveda v tesni zvezi s kakovostjo, z aktualnostjo in s podobnimi merili, ki lahko že med sezono vplivajo na repertoar. Nekako kronično je v naših (ne samo TV) repertoarjih pomanjkanje sodobnih domačih del. In še o klasiki, zakaj ta je bila doslej sla-

bo zastopana. TV je še posebno privlačna za kraje, kjer ljudje nimajo intimnih stikov s središči in so odmaknjeni od osrednjih kulturnih dogodkov. Prav zato smo jim dolžni podajati dela, ki imajo trajno in splošno vrednost.

Izhajajoč iz navedenega, smo za čas september - december 1965 izbrali naslednja dela:

Vasja Ocvirk, KO BI PADLI OŽIVELI.

Delo smo programirali za september zato, da bi sezoni dali domač uvodni pečat. Vsebina se lepo sklada z letošnjim jubilejnim letom. Igra je bila ena naših najboljših radijskih, pozneje je doživela odrski krst in zdaj TV adaptacijo.

Guy de Maupassant, PRI ZADNJI INSTANCI. (I)

Ena imenitnih novel "poleg Čehova najbolj TV avtorja". Imamo jo tudi v slovenski reprezentančni Maupassantovi zbirki ("Rozalija Prudent"). Dramatizacija je v evropskih TV centrih imela lep uspeh.

Saša Vuga, REQUIEM ZA HEROJI. (II)

Odporniško gibanje in problem discipline oziroma nediscipline (živemi tragičnimi posledicami), pred katerega so postavljeni ljudje, ki so se gibanju zavestno pridružili in podredili.

Guenther Weisenborn, EULENSPIEGEL.

Eno najvidnejših del Brechtovega somišljenika in učenca. Balada je patinirana v živahnem stilu ljudskega pesništva, z značilnimi, neponarejenimi, globokimi resnicami o času in ljudeh.

Za čas januar-junij 1966 bomo črpali iz naslednjega o

okvirnega repertoarja:

Lorca-SVATBA KRVI (ob tridesetletnici smrti) IV.

Grum-DOGODEK V MESTU GOGI (Jamaica)

Sylvanus-PETDESETI ROJSTNI DAN

Cankar-HLAPEC JERNEJ

Armand-TRDNJAVA (po Balzacu, La grande Bretèche) III.

Aristofanes-AHARNJANI !

Lukaš-PRIMER ZA TRI ?

Gogolj-REVIZOR ✓

Aymè; IZTERJEVALEC SOPROG

Lyttkens-PREDPOMLADNI VEČER V.

Knutol-
Junijski večer - Jurašević

Kot poudarjeno, okvirni repertoar ni zaključen, vanj bodo sproti dotekali dobri in boljši teksti. Nameravamo dramatisirati posebno uspela dela iz domače sodobne novelistike (1945-1965). Najboljše, najbolj pretehtane in najbolj izbrane dramatizacije bomo uvrstili v okvirni repertoar, iz manj zahtevnih pa bomo sli v serijalko in pod skupen naslov.

Prenosi iz gledališč; obveljala je praksa, ki se po njej ravnamo od prvih dni naše TV: sprotno programiranje. Za razloček od ostalih TV studiov smo za tesne stike z našimi gledališči. Prvič zato, ker bomo v naših osrednjih hramih našli najbolj žlahtno kvaliteto, drugič pa zato, ker je naša dolžnost, da te umetniške storitve prikazujemo gledalcem izven središč. Predvidevamo najmanj en prenos na mesec.

TV lutke: praksa nam je potrdila in nam sproti dokazuje, da je TV za ekskluzivnost, bodisi v izbiri bodisi v izvedbi najmanj prikladna. Določenemu eksperimentiranju pa se

vendarle ne kaže odreči, lutkam za odrasle. Prvi smo pri nas startali s tem žanrom, kritika ga je toplo pozdravila. Poskusi priznanih lutkarjev naj bi bili vztrajni, čeprav sporadični spremljevalci nasega rednega TV repertoarja (v pripravi so n.pr. POLICAJI S.MROŽKA).

Serijalka: izraz, ki smo ga skovali za to, pri nas novo zvrst, pomeni serijo in hkrati epizodo iz te serije. Serijalke naj postanejo stalni sestavni del našega sporeda. To bodo spleti humornih, ležernih, satiričnih, grotesknih, policijskih itd. dramoletov, po navadi šest do osem, dolgih od 30 do 45 minut. Nobena škoda, če se bodo posamezne epizode včasih vzdignile iz napovedane nivojske kolotečine in se v kakovosti približale resni TV igri, čeprav so serijalke koncipirane kot lahkotnejši kontrapunkt le-tej.

Če povzamemo; na mesec smo planirali 1 seriozno TV igro, 1 lahkotno epizodo iz serijalke in 1 prenos iz teatra, ki bi ga lahko včasih zamenjala TV igra z lutkami. Ta razporeditev je po našem mišljenju optimalna tako glede na zahteve našega gledalca in na poslanstvo naše TV, kakor tudi glede na naše (in ne samo TV) zmožnosti.

V. GLASBENI PROGRAM

Naš dosedanji osnovni koncept je bil: glasbena vzgoja naših gledalcev in propagiranje resne glasbe med najširši krog gledalcev. V okviru tega koncepta smo poskušali nuditi gledalcem v obliki serijskih komentiranih oddaj ali v posameznih oddajah dela z različnega področja glasbene dejavnosti od komorne glasbe pa do scenskih oziroma opernih in baletnih del in sicer z namenom, da bi vsak gledalec lahko našel nekaj, kar mu ustreza. Enak programski koncept nameravamo obdržati

tudi v naslednji sezoni, s tem da poskušamo še bolj televizijsko predstaviti glasbeno ustvarjalnost ali poustvarjalnost in s tem pomagati gledalcu, da se približa resni glasbi in jo vedno bolj razumeva. S tem namenom bomo programirali tri serije oddaj, ki bi potekale vzporedno, in sicer enkrat na mesec, to so: Opera skozi stoletja, Baletni klas in Glasbeni magazin. Razen teh oddaj so predvidena štiri študijska operna dela in tri baletna dela. Tudi narodna glasba bo našla svoje mesto v programu.

1. Opera skozi stoletja - je oddaja, s katero smo poskušali orisati razvoj opernega ustvarjanja od začetka do naših dni. Oddaja je namenjena najširšemu krogu gledalcev in je že v tej sezoni dosegla lep uspeh in sprejem pri gledalcih ter obenem upravičila svoj obstoj in pomen. Glede na to bomo oddajo nadaljevali tudi v jesensko-zimski shemi 1965/66, hkrati pa smo razširili programski koncept oddaj.

V zvezi s temi oddajami, ki imajo nekje poučen značaj, a so vezane na osebnosti opernega ustvarjanja tako-imenovanega "železnega repertoarja", bi bilo potrebno pripraviti več prenosov iz opernih hiš prav iz tega repertoarja. Tako bi se gledalci seznanili s celotnimi deli, obenem pa jim damo možnost, da posredno gledajo gledališko predstavo, posebno tisti, ki nimajo veliko možnosti, da bi hodili v opero, to je s podeželja.

2. Baletni klas - bi bila oddaja, ki bi poskusala gledalcem razložiti baletno tehniko, načela koreografije in razvoj baletnih elementov. V oddajah bi poskušali gledalcem predstaviti odlomke iz najbolj popularnih baletnih del, in sicer od začetka baletne umetnosti do današnjih dni z vsemi stilnimi značilnostmi posameznih obdobj.

3. Glasbeni magazin - je oddaja, ki ima namen združiti vse oblike TV realizacije glasbenih oddaj na področju instrumentalne glasbe in obravnavati probleme te glasbe z vidika povprečnega ljubitelja glasbe, in sicer od problema glasbene estetike do kompozicijsko tehničnih problemov, vse pa zelo poljudno. O obliki same oddaje ne bi tu obširno pisali, vendar lahko povemo, da bi oddaja ponazarjala, s tem da bi vsebovala vse tisto, kar lahko zanima ljubitelja glasbe. Pripominjamo, da je oddaja dovolj obsežno koncipirana, trajala bi cca 45 minut in bila programirana enkrat mesečno. Zahteva pa veliko sodelavcev in stalno ekipo. Glede na koncept lahko oddaja ostane na ekranu ne samo eno sezono, temveč dalj časa; to je seveda odvisno predvsem od zmožnosti ekipe in sodelavcev.

4. Televizijska opera je nedvomno poskus v iskanju, kako predstaviti glasbo na malem ekranu. Opera sama po sebi ima že video elemente, prav tako tudi balet, vendar ta opera v gledališču preživlja krizo, na televiziji pa lahko z iskanjem novih rešitev mogoče doživi prerod. Pri tem računamo predvsem na tehnične možnosti in sugestivnost, ki jo ima lahko glasba prav v tej glasbeno scenski obliki, s tem pa dobimo novo obliko specifično TV medijo. Prav zato smo uvrstili v program 4 operna dela, ki dajajo možnosti za to. Obenem smo se usmerili na lažja dela, da bi gledalca navadili na péti dialog, ki je v tem primeru vsaj za povprečnega gledalca bolj logičen. Predvidena so naslednja dela:

a) G. Donizetti: "Il campanello" (nočni zvon) enodejanka iz dobe italijanske opere buffe, ki bo s TV adaptacijo pripomogla k razumevanju opere kot scenskega dela in je v svoji dobi predstavljala filmsko komedijo ali glasbeno revijo.

b) G.Fiume: "Il tamburo di panna" je delo, napisano na podlagi japonske pravljice, vsebuje pa vse elemente za nekonvencionalno TV realizacijo.

c) S.Osterc: "Iz komične opere", eno najboljših opernih del našega skladatelja s sicer običajnim komičnim zapletom, vendar glasbeno svojevrstno obdelana.

d) B.Britten: "Albert Herring", ena najboljših modernih oper napisana na podlagi istoimenske Maupassantove novele. Glasbeno izredno zanimivo in sveže delo, dostopno najširšemu krogu gledalcev, daje izredne možnosti za TV realizacijo.

5. Baletna dela so posebno zanimivo področje v iskanju novih realizacijskih možnosti TV medija, tako na področju klasičnega kakor tudi modernega baleta. Za naslednjo sezono programiramo 2 baletni deli iz novejše baletne literature, ki obravnavata obče ljudske probleme.

a) S.Osterc Maska rdeče smrti ekspresionistično obravnava problem življenja in smrti, hkrati pa je eno najboljših Osterčevih baletnih partitur.

b) B.Bartok: Leseni princ je delo, ki v pravljичni obliki prikazuje boj človeka z vsemi preprekami, da bi dosegel svoj življenjski ideal.

6. V oddajah narodne glasbe bomo poskušali predvsem dati gledalcem možnost, da se seznanijo z narodno in partizansko pesmijo, to je v obliki zbornega petja, obenem pa predstaviti najboljše ansamble, ki se s takšno glasbo ukvarjajo.

VI. PROGRAM ZA OTROKE

Starostni sestav najmlajših gledalcev narekuje posebno oblikovanje oddaj za dve kategoriji otrok:

- a) za predšolskega otroka od 4-6 oz. 7 leta starosti,
- b) za otroka med 7 in 11 oz. 12 letom, torej za otroka prvih štirih razredov osnovne šole.

Če smo za ti dve kategoriji gledalcev že našli ustrezne oblike, ki jih je treba seveda še izpopolniti in stalno dopolnjevati z novimi stvarmi, pa občutimo določeno vrzel v posebnem programu za predpubertetnika in pubertetnika. Del tega je sicer izžrpano z oddajo "mladinski TV klub" in programirano oddajo mladinski tednik, vendar s tem ni zadoščeno vsem interesom mladega človeka v tej starosti. Tu bo treba zaorati v ledino, predvsem bomo poskušali v poletni shemi, kolikor nam bodo dopuščale tehnične in kadrovske možnosti, pripraviti nekaj originalnih igranih del, pa tudi prenosov iz gledališč, z igrami, najbolj primernimi za to kategorijo mladih gledalcev.

Programiranje oddaj za predšolsko obdobje, ki bo temeljilo predvsem na naslednjih zahtevah:

- a) oblikovanje stvarnih pojmov iz otrokovega neposrednega sveta, ki jih je v tem času že sposoben sprejemati in jih oceniti oz. sprejemati kot vrednost (sožitje, darežljivost, smisel za red i.pd.).
- b) Vzbujanje tistih čustvenih vzgibov, s pomočjo katerih bodo otroci vrednotili dobrine kot pridobitev na temelju vloženega dela in ki bodo vzbužali delovne poskuse.

c) Podajanje takšnih izraznih načinov in motivacij, ki jih v tem obdobju izrazite igre lahko prenaša v svojo vsakdanjo aktivnost.

d) Pri tem morajo oddaje uporabljati resnično umetniški izraz, ki tudi sam oblikuje otrokovo osebnost.

e) Dosedanji program je treba dopolniti s sodobnimi temi - klasični pravljici naj se pridruži še "zgodba današnjih dni".

Seveda je ena izmed osrednjih težav pri modernizaciji sveta, ki ga posredujemo otroku, ustrezen tekst. Prevodna literatura nam pri tem ne zadošča, zato bomo morali okrog teh oddaj zbrati krog domačih piscev tekstev.

Pri oddajah za šolske otroke je bil poudarek na sodobnosti, na življenju, ki ga srečujemo vsak dan. Z osrednjo oddajo za to zvrst, z oddajo Pionirski TV studio - smo se dokaj približali vsakdanjemu življenju otrok, njihovim delovnim uspehom, utripu njihovega vsakdanjega življenja. Široko raztegnjena mreža stikov s solami in otroškimi organizacijami je zagotavljala stalen priliv novih pobud in obdelav. Doslej smo imeli nad 50 oddaj, vendar se ta oddaja še ni izživela; njeno življenjsko moč pa bomo še podaljšali, če bomo na temelju sicer dobrega poznavanja terena vsebinsko poglobili naše prispevke, predvsem pa poskušali najti učinke naših pobud, saj je vrednost te oddaje predvsem v tem, da je s posredovanjem najrazličnejših oblik otrokove aktivnosti skušala vzbuditi takšno dejavnost tam, kjer je do sedaj ni bilo.

Poséбно vprašanje je zabavni del teh otroških oddaj.

Lutkovne serije so zabavne v pravem pomenu te besede, saj hkrati zabavajo in učijo. Pri drugih oddajah, pri tem

mislimo predvsem na Pionirski TV studio, pa se pravzaprav srečujemo s podobnim vprašanjem kot pri ostalih zabavnih oddajah. Tudi tu se vse preveč zadovoljujemo, da pomeni zabava popevka iz otroških ust. Pogosto so izražene kritične pripombe, zakaj otroci v teh oddajah ne pojejo starih pesmi iz folklorne zakladnice. S tem srečujemo seveda nekaj, kar televizija samo odseva: narodna pesem počasi odmira v šolskem pouku in v vsakdanjem življenju.

Po organizacijski strukturi sodi v ta del programa seveda tudi program šolskih ur. Programiranje šolskih ur je plod sodelovanja televizije z zunanjimi institucijami. Lahko govorimo šele o prvih korakih šolske televizije, saj bo morala, seveda z večjo materialno in strokovno podporo od zunaj, doseči večjo kvalitativno in kvantitativno raven. Po sedanjih predvidevanjih pa v prihodnji sezoni v tem pogledu še ne bo bistvenih sprememb in bodo šolske ure (1 x tedensko) namenjene predvsem dopolnjevanju temeljnega šolskega programa.

V izboru bodo imele prednost tiste teme, kjer pedagog nima ustreznih vizualnih ponazoril. Pri programiranju še vedno občutimo premajhno zainteresiranost vseh prizadetih pedagoških delavcev; ti naj bi s svojo kritiko in pripombami prispevali k temu, da bi šolske ure res postale del učnega programa na njihovih šolah.

Tik-Tak (1 x tedensko po 20 minut) Doslej sta bili otrokom v predšolskem obdobju namenjeni dve 14 dnevni oddaji z naslovoma Tik-Tak in slikanica. Odločili smo se za tedensko oddajo, ki bi združevala elemente obeh oddaj, to pa se je pravzaprav že doslej prepletalo v eni ali drugi oddaji. Oblikovno bo oddaja oblikovana na živem pravljčarju na že

Oddaje narodno zabavne glasbe so imele po mnenju gledalcev preskromno mesto v našem programu. Izreden pritisk gledalcev, predvsem s podeželja, je bil soočen z našim programskim konceptom, da je pri tej zvrsti glasbe (ki je ne gre zamenjavati za originalno narodno zabavno glasbo) potrebno prav tako uveljaviti kriterij kakovosti in zanjo najti ustrezen čas, ki bo primeren predvsem za tiste gledalce, ki to glasbo poslušajo.

Na temelju ocene, predvsem pa temeljne ugotovitve, da smo vse preozko pojmovali vsebino in pomen zabavnega programa, predvidevamo v jesensko-zimski shemi naslednje oddaje:

1. Humoristične satirične oddaje - Oddaja bi bila namenjena televizijskim gledalcem na področju Slovenije. Serijo z enotnim okvirom bi izpolnjevali s čimbolj aktualnimi reakcijami na probleme vsakdanjega življenja. Pri programiranju te oddaje smo se logično povezali s širšim krogom priznanih humoristov, saj izkušnje kažejo, da skupno delo lahko rodi tudi na tem področju lepe uspehe.

2. Glasbena porota - bo po svoji oblikovni plati tudi v novi sezoni podobna sedanji oddaji. Razmišljamo pa o vsebinski spremembi oddaje v tem smislu, da bi zabavni glasbi pridružili še resnejšo in operno glasbo. S tem bi vzgojnoestetški namen te oddaje le obogatili. Seveda pri oddajah resne in operne glasbe najbrž ne bi mogli ocenjevati enako kot zabavno glasbo, temveč bi oddaje s temi zvrstmi glasbe povzeli predvsem na izražanje odnosa posameznikov do del s teh dveh področij glasbene ustvarjalnosti.

3. Mladinski TV klub - (1 x mesečno) nameravamo oblikovati kot izrazito zabavno prilogo mladinskega tednika, ki bo s svojimi rubrikami obravnaval aktualna vprašanja življenja

mladih. Torej bi sedanji mladinski klub očistili vseh poskusov razgovorov in debat, ki vsekakor niso sodili v zabavni okvir. Pri razmišljanju, ali se odločiti za oddajo profesionalnega značaja z zagotovljeno kvaliteto ali pa za oddajo na načelu mladi za mlade, se odločamo za drugo varianto, s tem da z boljšim stikom z zaledjem dosežemo tudi primerno kakovost.

4. Narodno-zabavna glasba - koncerte kvalitetnih narodno-zabavnih ansamblov uvrščamo v nedeljski dopoldanski čas (1 x mesečno), čas ki je najbolj primeren za poslušalce našega podeželja.

5. Glasbeni kotički - z nespremenjenim konceptom Razen tega bomo, kar je odvisno od koncepta zabavnih oddaj drugih studiov, uvrščali v naš program tudi samostojne zabavne oddaje in oddaje international hour, ki si jih bomo pridobili z našim sodelovanjem v tej akciji televizij različnih dežel.

VIII. FILMSKI PROGRAM

Naloga filmskega repertoarja je posredovati:

- a) ustrezen izbor celovečernih serijskih televizijskih filmov in dokumentarnih filmov,
- b) prispevati za čimbolj smotrno uporabljanje filmskega gradiva v vseh televizijskih oddajah.
- c) skrbeti za informacijo s filmskega področja in za vzgojo filmskega gledalca.

V razmišljanju o dolžnosti tega programa v nastopajoči sezoni bi se ustavili predvsem pri prvi in tretji nalogi, ker je druga povsem internega značaja in terja le ustrezno

in sodelovanje.

Pri sestavljanju filmskega programa na TV smo predvsem odvisni od tega, kar nam ponuja filmsko tržišče; na drugi strani od programskih konceptov vseh jugoslovanskih studiov, ki sicer skupno nastopajo v izboru in pri nakupu filmov. Različnost tega tržišča, problemi, ki nastajajo v sodelovanju naših studiov, se seveda zrcalijo tudi v filmskem repertoarju naše televizije.

Za mnoge televizijske postaje v svetu je film tisti del programa, ki predvsem zabava gledalce. Te vrste filmski program srečujemo predvsem v ameriških in zahodno evropskih televizijah. Na prvem mestu so to prav za televizijo narejeni serijski filmi. Pri pregledu programa vzhodnih televizij pa dobimo predvsem drugačno sliko. Prevladujejo igrani, dokumentarni in samostojni poljudnoznanstveni filmi; kratka, te televizije bolj uvrščajo v program filme redne filmske proizvodnje in manj filme izdelane izključno za televizijo.

V našem filmskem programu so prva leta prevladovali kratki igrani filmi, zdaj pa se jim pridružujejo v vse bolj serijski filmi. Res gre pri teh drugih za izrazito televizijske filme, ki so zaradi svoje stalne minutaže tudi mnogo bolj primerni za planiranje in programiranje, pa seveda imajo svoj vpliv na kakovost in koncepte, kaj naj bo film v našem programu.

Ko smo sestavljali osnutek programa nove jesenske sheme, so nas vodila predvsem naslednja izhodišča: za filme vseh zvrsti je predvsem odločujoča kakovost, nadalje vsebinska pestrost in pa kar najširši internacionalni izbor. Čeprav nam tržišče nudi (predvsem na področju serijskih filmov)

vsebinsko dokaj plehko blago, se bomo pri odkupu odločali predvsem za tiste serije, ki so za naše pojmovanje o vlogi filma najbolj ustrezne, predvsem za mlajše gledalce. Realni pogoji so, da najdemo in izberemo na tujem tržišču tudi resnejša serijska dela, taksne serije, ki imajo vzgojno vrednost, pa hkrati tudi zabavajo.

Ker pri serijskih filmih glede na internacionalni izbor ne bo moč doseči zadovoljive pestrosti, zato je potrebna še večja skrb pri sestavljanju programa igranih celovečernih in dokumentarnih filmov. Prizadevamo si, da bi poleg filmov zahodnoevropske na eni in vzhodnoevropske proizvodnje na drugi strani predstavljali našim gledalcem tudi filme skandinavskih, azijsko-afriških, južnoameriških in drugih držav, ki sicer nimajo bogato filmske proizvodnje, vendar zaslužijo, da jih predstavimo tudi našim gledalcem.

V prihodnji sezoni nameravamo izpopolniti informacijo in tudi filmsko vzgojo televizijskim gledalcem. V rednih oddajah želimo gledalce informirati o novostih iz filmske proizvodnje doma in po svetu in s kratkimi inserti ter tudi celotnimi dokumentarnimi filmi vzbuditi zanimanje gledalca za to proizvodnjo. Za razliko od redne oddaje "ekran na ekranu" ki je informativno zabavna oddaja, želimo z našimi oddajami predvsem informirati. Razen tega pa nameravamo seči s posebno oddajo v zgodovino filma, kar bi bilo logično nadaljevanje retrospektive slovenskega filma.

Na podlagi te programske usmeritve pripravljamo naslednje filmske oddaje in oddaje o filmu.

Serijski filmi

1. Serijski filmi za odrasle - doslej sobota zvečer
Comedies et nouveles - francoska serija (13 epizod)
Hitchcock vam predstavlja - ameriška serija (13 epizod)
Golo mesto - ameriška serija (novih 13 epizod)

S tem programom je ta termin zapolnjen do 18.6.1966.

2., Serijski filmi za odrasle - doslej nedelja zvečer.

Dick Powell vam predstavlja - ameriška serija (7 epizod)

87 policijska postaja - ameriška serija (7 epizod)

Svetnik - angleška serija (novih 13 epizod)

S tem programom je ta termin zapolnjen do 20.3.1966.

Glavna pomanjkljivost tega programa je, ker se večina serij ponavlja. To je tudi rezultat neurejene repertoarne politike. Studio Beograd namreč ne predvaja serije v celoti, ampak jo deli na več delov. Deloma pa vpliva neurejena devizna politika. Vse serije so že odkupljene, zato tu ne bodo možne večje spremembe.

3. Serijski filmi za otroke - doslej nedelja dopoldne.

Za ta termin še niso odkupljene nove serije, zato predlagamo, da v tem terminu predvajamo razne vzhodnoevropske igrane filme za otroke, ki so deloma že pregledani in odkupljeni. Filmi imajo različno minutažo, zato bi se morali uvrstiti v program tako, da niso vezani na ostale oddaje. V tem terminu bi lahko predvajali nekatere naše otroške igrane filme.

Za celotno jesensko zimsko shemo potrebujemo 39 filmov. Predlagamo, da predvajamo 26 vzhodno-evropskih in naših filmov, 13 pa rezerviramo za novo serijo (v pregovorih smo za serijo Tom Soyer družbe BBC).

4. Serijska dokumentarna oddaja - sprehod skozi čas

V 20. oddajah nameravamo prikazati obdobje pred drugo svetovno vojno (pojav nacizma, fasizma) in nato potek same vojne, vse do zaključka.

5. Celovečerni igrani filmi

Tu je potrebna predvsem odločitev programskega vodstva vseh treh centrov o obsegu tega programa. Ko bodo programsko določeni termini, je mogoče izdelati potrebe in preiti na odkup tistih filmov, ki nam še manjkajo za odobreni program.

Orientacija za odkup pa je podana v uvodu.

7. Dokumentarni in ostali filmi

Tudi tu je potrebna še utrditev od strani programskega vodstva. Orientacija za odkup je prav tako podana v uvodu.

CELOTEN PROGRAM, KI GA GLEDAMO NA NAŠEM PODROČJU

(mesečno povprečje v minutah)

	1963/64	%	1964/65	%	1965/66	%	
Aktualno-informativni							
program	1.799	25	2.090	28	2.480	31	+
Program kulturnih							
oddaj	324	5	380	5	380	5	
Izobraževalni							
program	890	12	900	12	1.280	16	+
Zabavni program					460	6	
Oddaje resne glasbe	820	11	1.290	17	1.150	14	
TV igre in prenosi xx)	591	8	660	9	495	6	
Otroške oddaje (x)	1.400	20	940	12	845	11	
Filmi	1.156	16	810	11	740	9	-
APS	180	3	406	6	120	2	
SKUPAJ:	7.160	100	7.470	100	7.950	100	

X - V letu 1963/64 smo mladinski TV klub upoštevali pri otroških oddajah.

XX - Zmanjšanje števila igranega programa je le navidezno, ker je izračun za sezono 1964/65 težaven na osnovi sheme, ki je ob petkih predvidevala dva 90 minutna termina za prenos, bil pa je izpolnjen s filmskim programom.

PROGRAM STUDIA LJUBLJANE

(mesečno povprečje v minutah)

	<u>1964/65</u>	<u>1965/66</u>
Aktualni-informativni		
program	1.150	1.325
Program kulturnih		
oddaj	230	260
Izobraževalni		
program	1.010	1.160
Zabavni program	340	400
Oddaje resne glasbe	110	160
Drame in prenosi	120	180
Otroške oddaje.	395	425
Filmi	710	740
EPS	120	120
SKUPAJ:	4.185	4.770

Po primerjavi realizacije programa v sezoni 1964/65 in programa, ki ga predvidevamo za naš studio v sezoni 1965/66, se povečuje (po minutaži) program za 13,9%.

PREGLED ŠTEVILA ODDAJ STUDIA LJUBLJANE

(mesečno povprečje)

	<u>1964/65</u>	<u>1965/66</u>
Aktualno informativni program	13	15
Program kulturnih oddaj	3	4
Izobraževalni program	6	8
Zabavni program	4	6
Oddaje resne glasbe	4	6
Drame in prenosi	2	4
Otroske oddaje	4	4
Filmi (x)	5	5
EPS	1	1
SKUPAJ:	42	53

Po shemi za sezono 1965/66 se program povečuje torej za 11 oddaj ali za 26,1 %.

X - v programu filmov niso uvrščeni poljudnoznanstveni filmi (v izobraževalnem programu) in otroški filmi (med otroškimi oddajami). To velja za vse tabele.